

Stadsdeel Westerpark
t.a.v. E. Bartlema
Postbus 141
1000 AC Amsterdam

Betreft: adviesaanvraag inzake verplaatsing van molen de Otter

Amsterdam, 16 maart 2005 \ 16

Geachte heer Bartlema,

Naar aanleiding van uw adviesaanvraag inzake verplaatsing van houtzaagmolen de Otter inclusief de bijbehorende loodsen, bericht de Amsterdamse Raad voor de Monumentenzorg het volgende.

Het molencomplex dat bestaat uit de molen en de onlosmakelijk daarmee verbonden houtloodsen, zijn voor de leesbaarheid van de geschiedenis van die plek aan de Kostverlorenvaart en voor de Amsterdamse historie van zeer grote waarde. Iedereen die betrokken is geweest bij de planontwikkeling rond de molenbiotoop van de Otter heeft zich dit steeds terdege gerealiseerd, zo ook de ARM.

Behalve dat de molen van grote cultuurhistorische waarde is, blijft het een mechanisch en functioneel bouwwerk waarvan het bestaan en voortbestaan hecht verbonden is aan het uitoefenen van zijn functie. Het kunnen draaien en dus de mate en kwaliteit van de aanwezige wind zijn essentieel voor het behoud van een molen.

De ARM is van mening dat een molen die te weinig of geen wind meer vangt degradeert tot een decorstuk dat voor veel geld in stand moet worden gehouden. Een molen, en zeker de oudste paltrokmolen van Amsterdam verdient dit niet.

Ook ten tijde van de voorbereidingen van de bouwvoornemens in de omgeving van de Otter, heeft de ARM dit in zijn brief van 25 juni 2001 (bijgevoegd) aan u gemeld.

De vraag of de Otter op zijn huidige plaats een toekomst heeft, spitst zich toe op voorspellingen over de windkwaliteit na gereedkomen van de omringende nieuwbouw. De opvattingen over de te verwachten maalvaardigheid van de molen, lopen helaas uiteen.

Volgens het adviesbureau dat in opdracht van het stadsdeel een windonderzoek heeft uitgevoerd, kan geconcludeerd worden dat het voortbestaan van de molen als werkend monument is gegarandeerd. De Vereniging De Hollandse Molen bestrijdt dit. Ook de molenaar is van mening dat door de nieuwbouw de kwaliteit van wind zodanig afneemt dat de molen onvoldoende in staat is om te draaien. Gezien dit laatste ligt het niet in de lijn der verwachting dat de oplossing ligt in het aanstellen van meer molenaars op de molen.

De ARM beschikt niet over voldoende expertise om één van de bovenstaande meningen te kunnen weerleggen. Een belangrijk gegeven vormen de adviezen van de door ons geraadpleegde molendeskundigen in Nederland (de Rijksdienst voor de Monumentenzorg, de Noordhollandse Molenstichting en de Vereniging De Hollandse Molen) en een winddeskundige van de T.U. Delft die allen van mening zijn dat de nieuwbouw een ernstige bedreiging vormt voor de Otter. Enerzijds vanwege de aantasting van de historische molenbiotoop, anderzijds door een substantiële afname van de windkwaliteit die een functioneren van de molen vrijwel onmogelijk maakt.

Advies

In antwoord op uw vraag, adviseert de ARM om het voortbestaan van de molen als een functionerend en dynamisch bouwwerk voorop te stellen. Aanpassingen aan de toekomstige omgeving zijn daarvoor onvermijdelijk.

Indien het niet mogelijk is om de zaagfunctie van de molen te behouden, pleit de ARM voor verplaatsing van het *gehele* molencomplex de Otter naar een betere locatie. Een plek in het industrieel erfgoedpark aan het Uitgeestermeer zou, zowel wat betreft de cultuurhistorische achtergrond van het paltromolentype als in het licht van zijn functioneren, passend zijn.

Namens de ARM,

E.H. Agtsteribbe (voorz.)

A.W.M. van Dijk (secr.)

c.c. stadsdeel Westerpark, T. Stassen
Provinciale Molencommissie
Stichting de Hollandse Molen
Molenaars van houtzaagmolen de Otter
Het gilde van vrijwillige molenaars
Vrienden van de Amsterdamse Binnenstad
SIEDH
Bureau Monumenten & Archeologie
RDMZ, dhr. E.J. Nusselder